

SZERKESZTOI IRODA:

Békéscsaba 21. szám. (Postapost) hová a lap azellami részét illeti
szólalmények cizimendok.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DUA:

Videkre postán, vagy helyben házhoz
Egy évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Hónapra . . . 3 frt. Egy hét helyben . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzp-utca 33. szám.

HIRDETESI DIJAK

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok
árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az „Ellenzék” perselye.

(1886. április óta.)

Az erdélyi Kulturregyletnek:

Sini Béla tagsági díj . . . 2 frt — kr.

Ira János tanár ur Deésről 5 frt 86 kr.

Összeg: 7 frt 86 kr.

Ezer adva az eddigi kimu-

tatást. 4252 frt 73 kr.

Együtt: 4260 frt 59 kr.

Erdmények — várakozások.

Az erdélyi képviselők névsora egy pár kivételével immár előttünk fekszik. Akármely dolgon el a hátralevő kerületben a pártok sorsa, az előttünk lévő névsor, s az abból levonható eredmény nem sok változást fog szenvedni.

A kormánypart Erdélyben tért hódított. Elvette az ellenzékétől a kézi-díj, kővassza, kézdívasárhelyi és tordai kerületeket. Jól értesült kormánypartiak mondták, hogy elfogja venni M.-Vásárhely alsó kerületét is. Szándékosan használtuk e szót: elvette. Valóban elvette. Egyik felől a hatalom, másik felől egy ingadozó és csüggeteg nép; egyik felől a kormány, másik felől a zászló mely egy általános terrorizmus nyúga alatt csak félve lobogott. A mi különbség van a nyers erők és az eszme között: az a különbség volt a kormánypart és az ellenzék küzdelmében. A mi különbség van a tényleg megkötött vásár és a jobboldalnak pusztá ígérete között: azt a különbséget mutatja föl a két párt megkötése. Mi föltártuk egy jobb korának szebb reményeit; a kormánypart a mai nap realitását mutatta föl. A mai nap realitását — még pedig az egyenre nézve. Az ország nem jött megkötésbe. Eddig a választásokat a helyi érdekek dominálták; most már a politikai durvaságai lepett előtérbe az egyéni érdekek.

Védig tekintünk a névsoron és komorúsággal gondolunk a jövődre — Nehány képzett ember a publicisztikában: Hegedűs, Ugron, b. Kemény Gábor, Horváth Gyula, Beksich, Szathmáry; egy népszerű feuilletonista: Miksa; egy szakember az egyházirodalomban: Kovács Albert — s aztán vége mindennek.

Ime: Zeyk kettő, Jellinek — aki azon a réven lett meg, hogy fizette a két vármegye többi kerületeiben a kormánypart költségeket — Mauner, gr. Andrassy, Mikó, Ullmann, Boér kettő, b. Szentkrisztó, Benedek, b. Nopcsa, Emich, Pogány, gr. Haller, gr. Teleki

kettő, Schwicker, gr. Horváth-Poldy, b. Bornemisza, Simó, Gál, Miksa, dr. Pap, b. Huszár, Szentkirályi Mohay, Neumann, Daniel M., Benkő!

Ilyen névsort tud felmutatni a kormánypart!

Mit várhatunk ilyen eredmény után?

Pegig nagyok a mi országos bajaink, s nem kevésbé nagyok az erdélyiek külön. Tulnépesek vagyunk a Székelyföldön; néptelenek vagyunk a Mezőségen. Amott szegény a talaj, itt gazdag. Amazok szorgalmasok, emezek tünnyak. E különbségeket ki kell egyenlíteni, hogy egészséges vérkeringés legyen országrészünkben. Egyfelől betelepíteni a Mezőséget, hogy kiaknázható legyen az őstalaj kincse, másfelől munkát adni aszékelynek: oly feladat, mely embert kíván a gátra.

A Székelyföldnek víze, erdője, kőszene, sűrű és értelmes és munkaszerető népe van. A gondviselés gyárvidéknek alkotta. Hol van a kapitalis, az akarát, a képzettség és a vállalkozási szellem ama névsorban, hogy a széke-lyeket a gondviselés emekijelölt útjára vezesse? Bevitték idegenül oda Neumann urat, Benedek urat, Boncza urat, gr. Andrassy urat, Mikszáth Kálmánt, Beksich Gusztávot. S ha el is ismerjük ezen urak közül kettőnek az irodalmi érdemeit, de ki fog majd közülük hónya alá nyulni a nagy és komoly munkának?

Egy másik nagy és égető szükség Brassó összeköttetése Szébbennel, Szászrégen összeköttetése Brassóval, M.-Vásárhely összeköttetése diagonalis vonalban Fogarassal. E vasúthálózatához ismét pénz és vállalkozási kedv szükséges. Am behozta Erdélybe a kormánypart az említett urakon kívül dr. Mihályt, dr. Schwickert, dr. Emich urat, dr. Dárday urat, dr. Ullmann urat, dr. Jellinek urat — mind csupa doktorok, de egyikben sem fődüzhető fel a biztosíték, hogy Erdélynek eme nyílt sebét egy alkalmas vasúthálózat-al bekötözzön tudná.

A küszöbön áll és kopogtat Erdély ajtaján a romániai vámszerződés. A mitől féltünk a vámháború kezdetén, azt az aggodalmat immár szerencsésen kihevertük. Határszéli iparunk nem ment tönkre a vámháború miatt; sőt egészségesebb fejlődésre nyílt kilátás, mert az eddig kiözönlő ipar a belföldön keresett és talált menedéket és piacot. A belföldi piacot tágasítani kell; a működő ipart fejleszteni kell;

a kis iparoknak munkát kell adni a megalkotandó gyárpárnál s a létrehozandó kooperatív utján. A kormánypart beinvitált ide egy csomó képviselőt. A főispán urak mandatumot szereztek nekik. Kicsoda közülök az, a ki arra is gondolt, hogy védelmi posztókat teremtsen Romániával szemben? Darab ideig féltünk a vámháborútól, mely nem volt előkészítve; most féltünk a szerződéstől, mely kiszolgáltatja mezőgazdaságunkat magas politikából idegen gazdasági érdekeknek. Kicsoda az a kormányparton, a ki erős hittel és komoly szakértelemmel karolndja föl az erdélyi gazdák érdekeit? Hegedűs Sándor ért hozzá. Am, Hegedűs szolgálja az osztrák államvasut érdekeit, a Lloyd társulat érdekeit, az Assicurazioni Generali érdekeit. Mindezek nem magyar érdekek. A román nyertsermények és állatok behozatala sem lesz magyar érdek — és nem lesz az erdélyi többség képviselői között, a ki e behozatalnak erőlyesen ellent tudjon állani.

Ha már inváziót szerveztek a főispán urak, akkor nem Bonczát, Benedeket, Papot, Neumann, Jellinek, Dárdayt, Ullmant, Emichet kellett volna Erdély nyakára hozni, hanem a nagy vállalatoknak és a nagy iparüztrának olyan képviselőit, a kik tevékenységet, erélyt, tökélet, munkakedvet hoznak magukkal nemcsak arra, hogy megfizessék az alkotmányos költségek duplájától irrott számláit, hanem arra is, hogy vállalatokkal lendületet adjanak az erdélyi közigazgatási tevékenységnek.

A főispán uraknak nem kellett volna csak a kocsmakontókra lenni tekintettel. A közterhek által kizsárolt népek is van számlája. Munkát vár, hogy növekedjék a jölték. De a várakozó és sok helyen isegre jutott nép számláját a főispán urak nem igyekeztek kiegenlíteni.

Politikai hírek.

A választások: Eddig 401 kerületből ismeret a választások eredménye. E szám gy oszlik meg. Megválasztott 257 kormányparti, 73 függetlenségi, 4 mérsékelt ellenzéki, 9 pártunkivüli, nemzeti és 10 antiszemita.

A kormányhelyéből. (Budapest június 21.) Az os szakminiszteriumok, e hó végeig osszlítják jövő évi költségve-

tési előirányzataikat s átadják a pénzügyminiszternek. A kereskedelmi miniszterium költségvetési előirányzata már a pénzügyminiszteriumban van. Az előirányzatok valószínűleg valamivel kedvezőbbek lesznek az 1887 re megszavazott budgeteknél, s csak a kamatterher emelkedése nyom nagyot a latban. — Tisza Kálmán miniszterelnök július elején néhány hétre Gesztre szándékozik menni s ezen idő alatt megvizsgálja az egyes miniszteriumok előirányzatait s összeállítja a saját költségvetését. Julius végén, augusztus elején Budapestben valószínűleg miniszteri tanácskozások lesznek s augusztus második felében a miniszterelnök 3 hére Osteudeba utazik. A cukor- és szeszadó reformjára vonatkozó tárgyalások jelenleg írásban folytattnak. A közös szesz-enquète létrejötte most ismét kérdésessé vált.

A vámháború és a román ellenzék.

Teljes ellentétben áll a román politikai körök hangulatára vonatkozólag eddigelő fölmerült hírekkel a N. Fr. Presse bukaresti tudósítójának következő közlése: Az utóbbi napokban a román ellenzék vezérei össze- gyűltek s elhatározták, hogy az Ausztria-Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződés ellen többé semmit sem fognak tenni. Hanem ellenkezőleg erőlyesen síkra fognak szállani a mellett, hogy a szerződés mielőbb létre jöjjon. A teljesen szünetelő kivitel valamint a kedvező aratási kilátások következtében az árpa és a tengeri annyira hanyatlott, hogy a tulajdonosok kétségbeesve futkosnak és mindent elkövetnek, hogy mérvadó helyen kiereszokolják az Ausztria-Magyarországgal való szerződés létrejövését. Tényleg a potom árpa dacára jelenleg marhat, árpát és tengerit nem lehet eladni.

Az utolsó választások.

Még három választási nap van hátra; s azzal vasárnap befejeztnak a választások.

Csütörtökön választanak Békés-Csabán. Jelöltek Zsilinszki Dező függetlenségi és báró Prónai

Pénteken választanak Hajdu-Böszörményben. Jelöltek Lengyel Imre kormányparti, Somossy Béla függetlenségi és Margittay Gyula antiszemita.

Vasárnap választanak M.-vásárhelyen. Jelöltek az I. kerületben Ugron Gábor függetlenségi és Lukács Béla kormányparti; a II. kerületben Lázár Ádám függetlenségi Boncza Miklós kormányparti.

Mezei Ernő debreczeni választóihoz.

Mezei Ernő pártunk jeles tagja a debreczeni választópolgárokhoz hosszabb levelet

intézett, melyből kivesszük a következő érdekes sorokat.

„Nem akarok kitérni ama felekezeti természetű agitációra sem, melyet én ellenem, a zsidóvallású jelölt ellen, a kormánypart nemcsak az antiszemitizmus fegyverével élesztett — már ott, hol jónak láttam, — de még nagyobb mértékben folytatott maguk a zsidók között, előjáróik által mintegy közös felekezeti tartozásul írva nekik elő azt, hogy hitrokonuk ellen szavazzanak. Hogy az ily tünemény is előfordulhatott, ezt ama remélem nem sokára elmuló politikai kiskorúság rovására kell írunk, melyet sajnos sok helyütt tapasztalunk a zsidó választók között, hogy félreismerve az alkotmányos állam valódi erőit, a nemrég nyert polgári szabadságnak abban vélik legnagyobb értékét, ha a hatalom irányában, melynek védelmét keresik, szolgálatokkal tüntethetik ki magukat és hogy jogok gyakorlatalával büszkélkednek akkor, mikor szármalmas gyámoltalanságnak nyújtják bizonyosságát.

Mindezekkel az eszközökkel a kormánypart a debreczeni második kerületben elérte célját, de vajon előtt-e ez bennünket a mi célunktól, melyet az övékhez mérni nem lehet? Létezhetnek e büszkébb legyőzöttek, mint a debreczeni függetlenségi polgárok és nem lehetek e legbüszkébb én, ki az ő bizalmuk kijelöltje voltam. Mindig emelni fogja öntudatomat, hogy közel fitem ama polgárok szívéhez, kikben a magyar népjellem legemesebb kifejezése lakik, a kik feartják Debreczen nagy ősi hivatását és a város életében mindig fensőbb erkölcsi hatalmat fognak képviselni. Annyi hü és igaz polgárnak lelkesedését és önzetlen ragaszkodását tapasztalni, nem a legszöbb e, a mit az élet nyújthat? Mindig örömmel fogok gondolni rá, hogy testvéri érzéssel megjelenttem a legjobb hazafiak között, a kikben sohasem csatlódhatik az, ki a haza függetlenségének szent ügyéért és a szabadság dicső eszméjéért kitartóan küzd. Higyék el, hogy önk sem fognak bennem sohasem csalódni. Ha eddig sem voltam híjával az elvi következetességnek és a szilárd meggyőződésnek, ezental ama bizalom lesz legfőnyesobb vezérossilagom, mellyel önk kitüntettek. Mindig azt fogom mondani magamnak, hogy az ily nép jogáért és a belpolitikai megállandósággal magassz kötelesség.

Katasztrófa a Dunán.

Paks, jun. 21.

A városban még egyre szólnak a hangok, még mindig temetnek. Az áldozatok legnagyobb részét, a kiket nyomban a szerencsétlenség után tömegesen fogtak ki, tegnapelőtt és tegnap eltemették, most már csak szörványosan akad itt ott egy-egy holttest, melyet a még folyton kutató halászok csákyákkal, horoggal a Duna zátonyai, malátosai közül húznak ki.

Az alsóbb vidékekről is egyre szállítják fel azoknak a szerencsétleneknek a holttesteit, a kiket a víz árja a katasztrófa pillanatában elsodort.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. június 23.

Egy ünnepelt asszony.

(A londoni ünnepélyek.)

Az angol királynő jubileumi ünnepe hétfőn tartott meg.

Az időjárás kedvező; a nap fényárban tűzöttette a hatalmas fővárost, melyek utcáit kora reggeltől késő éjjelig megtöltötte a néprádat.

A reggeli órákban egymást érték a külön vonatok, melyek az ország minden részéből ezer számra hozták az ünnep iránt érdeklődőket. Azok az utcák, amelyeken a Victoria királynő az idegen fejedelmi személyekkel a templomba vonult, már kora reggel megnépesültek.

A Westenden százezer ember hullámozott fel és alá. A házak pompásan fel voltak díszítve. A hosszú utvonál a Buckingham palotától a Themse partig valóságos diadaluthoz hasonlított. London városa is kiválóan komolyságból, az üzleti élet szünetelt, a tribünök megnépesültek.

A katonák felvonulása fényes, káprázatos látványt nyújtott. Egy-egy ablakért, mely alatt a menet elvonult, mézes bérőszeg volt fűzetek.

A tribünök jövedelmét 300,000 font sterlingre becsülik. A kócsi forgalom be volt szüntetve.

A jubileumi menet féltizenegyor indult el a Buckingham palotából.

Az indiai fejedelmek gazdag fogatai keltettek különös feltűnést. Turbanjuk egész vagyont képezett — tele volt gyémántokkal.

A kocsikba izabella színű lovak voltak fogva, a melyekre aranyszálakból font haló borult.

Különösen fényes volt Sir Pertab Sing és a káziolani királynő fogata. Pertab Sing egy millió font sterling értékű gyémánt ékszert hozott ajándékba a királynőnek.

Erdekes volt Teck herceg fogata is, valamint a szász-meiningeni hercege és Albert schleswig-holsteini hercege.

Ezeket követte Alexandra hesseni hercegnő, a két Edinburgh hercegnő, Hohenlohe Victor hg. és Edward szász-weimari herceg.

Az utcák, házak és ablakok díszítése általában nem művészi, s nem is értékes ugyan, de a legegyszerűbb díszítések is hatnak tömegességükkel. A Westminster-apátság egy nagyszerű operaházhoz hasonlít. A templom hajója, az összes oldalajtók és számos rögtönzött karzat amphotheatrum ülésekkel, melyek fel egész a legfelső oszlopig, nélkül a tetőig érnek, telvék az angol közönség színe-javával.

Az összes megjelentek díszruhát vagy egyenruhát viselnek. A hölgyek legragyogóbb öltözékeikben csodálatos képet nyújtanak. Minden sötét-veres posztóval van bevonna. Nehéz, drága szőnyegek borítják a padlót. Minden a mit Anglia szellemi vagy társadalmi tekintetben kiváló bir, együtt van az apátságban.

Délelőtt órákor volt a sajátserű mozgalom észető. Külvülről trombitaszó hangzott. A cocsik felvonulása a kapunál megkezdő. Először négylovas fogaton a királ Európán kívüli vendégei jöttek, köztülavai királynője, egészen ragyogva az tytől és az indiai fejedelmek. Ezután a királynővel rokon kisebb nemekalodobázak, Schleswig-Holstein, Szásziningen, Hosszen, Hohenlohe családokjai és a Teck hercegi pár. Tizenöt os udvari fogaton, melyek mindegy négy szürke ló húzta, jöttek az urak és trónörökösök kíséretével: a belász, dán és görög királyok, — az ak, portugal és görög trónörökös srakodó családok többi tagjai.

UtóljárViktória királynő kocsin, fiaitól, vejaitnokaitól környezve, kik mind lóháton. A látvány csodálatos volt. A nézőnörökös, fehér vértess egyenruhájából vértel, a legnagyobb szűben nézetűndnyájuk közt. A közönség lelkesen uton leírhatatlan volt. A királynő lége óta most először tette le a gyhér csipkekalapot viselt; az összehalszalagok díszítették. Vele szembeniben állt a walesi hercegnő s a nőörökös.

Hatalma királyi menet bevonulásának hápátság széles hajójában. Az egéstás hatása felejthetetlen leste a jre. Fent a magasban, mint valami don, 300 fehérbe öltözött emberből áll. A királyi emel-

vénytől jobbra állt a lord-kanczellár bárosnyban és biborban s 600 lord és lady a leggazdagabb toilletében, balra az alsóház elnöke valami 400 képviselővel s ezek nejével, nem kevésbé gazdag öltözékben.

Mindkét felől a nagykövetelek és nejeik, az emelvény körül pedig az európai és indiai fejedelmi vendégek foglaltak helyet. Zajos hurrah kiáltások és trombitaszó közt jelent meg a királyi menet s a főbejáratnál a canterburyi érsek fogadta. Lassan haladt a menet a Händelféle diadalinduló hangjai közt az apátságban át; a királynő fején kis koronát viselt. De nem a királyi hermepinalást volt rajta, hanem ez kiterítve fektült a trónszéken, melyen a királynő helyet foglalt. Az egyházi szertartás szigorun a program szerint ment véghe.

A canterburyi érsek előbb megáldotta a királynőt, mire a kar megkezdte a Te deum laudamust. Mintán az imák a királynő előtt elmondattak, a hercegek és hercegnők elléptettek a trónon ülő királynő előtt s hódolatukat fejezték ki neki. Erre a menetet az Athalia-induló hangjai s a kar éneke közben eltávozt az apátságból. A God save the Queen végül hatalmasan felhangzott s ezzel a jubiláris szertartás véget ért.

Kivülről ismét felhangzott sok száz-ezer torokból a hurrah, midőn a királynő az apátságból kilépve újra látható lett s visszaindult a Buckingham-palotába.

A néptömegek mindenütt a legjobb hangulatban voltak. A legsűrűbb tömegben egy radikális röpirat osztatott szét, mely

Diána fegyelme.

A „Dora” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

XVII.

(Folytatás.)

30

Cameron ur néhány perezig némán nézett reá. A Diána szemei hidegen tálszkoztak tekintetével; az öröm sugara nem volt azokban. A Cameron Péter arca kihévelt.

— Diána, kiáltá, ha azt gondolnám, hogy házasságom ez az oka, meglóném magamat.

— Minek az oka papa? kérdé Diána hidegen.

De nem volt ideje mondatát bevégezni, mert az ajtó megnyílt, s mosolygó arccal, subogó selymruhával, Lady Cameron lépett be. Ösztöne tudára adta, hogy egy

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
BARTHA MIKLÓS

HUZÁS

már Holnap este 6 órakor!

KINCSEM-SORSJEGYEK á 1 frt | **11 sorsjegy 10 frt**
6 sorsjegy 5 frt 50 kr.

Főnyeremény készpénzben

50.000 frt.

Továbbá **10.000 frt 5000 frt 20%^o levon.** **4875 Pénznyeremény.**

Kincsem Sorsjegyek kaphatók

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodájában:

Budapest, Váci-utca 6. szám;

PAPP KRISTÓF és HUTTER JÁNOS uraknál helyben.

389. (6-6)